

פרשת וארא

ואני אקשה את לב פרעה (ז, ג)

וברש"י ז"ל מאחר שהרשיע והתריס כנגדי, וגלוי לפני שאין נחת רוח באומות עובדי כוכבים לתת לב שלם לשוב, טוב לי שיתקשה לבו למען הרבות בו אותתי ותכירו את גבורתי. ויש לבאר כוונת הדברים.

ונראה דביאור הדברים בהא דחלוק ישראל מעכו"ם לענין התשובה, הוא עפ"י מה שמבואר בהרמב"ם (פ"ב מהל' גירושין הל"כ) לענין הדין במחויב מחמת בי"ד לתת גט לאשתו דמהני ע"י כפייה משום דמצוה לשמוע דברי חכמים. כתב בזה הר"ם ז"ל לפיכך זה שאינו רוצה לגרש מאחר שהוא רוצה להיות מישראל רוצה הוא לעשות כל המצות ולהתרחק מן העבירות ויצרו הוא שתקפו, וכיון שהוכה עד שתשש יצרו ואמר רוצה אני כבר גרש לרצונו, היוצא דבעכו"ם שיעשה ע"י אונס וכמו הכא ע"י המכות שקבלו, הרי דתשובתו ורצונו הוי מחמת העונש ולא מחמת עצם התשובה ולא תשובה בלב שלם הוא. וזה מה שגלוי לפני שאין נחת רוח באומות עובדי כוכבים לתת לב שלם לשוב, ומשא"כ ישראל הרי דנפש הישראלית יש בו רצון לחזור בתשובה, ונשתרש הך רצון מהאבות הקדושים דעמדו בכל הנסיונות לקיום ציווי הקב"ה.

מקור: רבי חיים שלמה ליבוביץ שליט